

VESZPRÉMMEGYEI ÚJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lehészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért
kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hetfén a lapok
az utcán is árusítatnak.

Előfizetési felhívás.

Október 1-én új előfizetést nyitunk lapunkra, amely a jövő 1919. évvel tizedik évfolyamába lép be.

Egy előfizetési felhívás szűk keret volna ahhoz, hogy az új lapnegyeddel lezáruló kilenc évi munkásságunkra visszatekintsünk; de a célból, hogy vármegyénk közönségének támogatását kikérjük, nem is szükséges az. Aki akarta, meggyőződhetett e kilenc év alatt lapunknak ugy az országos politikában, mint a szűkebb hazánk: vármegyénk közéletének figyelésében követett irányelveinkről s akinek felfogásával az megegyezett, módjában állt ennek kifejezést is adni.

Mink tehát ugy mint eddig is, tartjuk magunkat a régi magyar közmondáshoz, hogy „Jó bornak nem kell cégér.”

Mégis az új lapnegyed külsőben reá le" mutatunk három lényeges körülményre, amelyek az újjonnan belépő vagy régi előfizetőinket további elhatározásukban vezethetik. Az egyik az, hogy a Veszprémmegyei Újság nem fordul, mint a napraforgó, a mindenkorai politikai hatalom felé, hanem halad a magyar nemzeti eszmék és Veszprém vármegye jól felfogott érdekeinek szolgálatára kijelölt útjában minden anyagi érdek nélkül, sőt ha kell, annak mellőzésével is; s e tekintetben nem engedí magát korlátozni sem kecsegtető ígéretekkel, sem megfélemlítésre szánt erőszakoskodás által. Az a másfél esztendő, amióta a tisztességes ellenzék szerepet tölthet be, elég beszédes bizonyíték erre.

A másik, amit vármegyénk közönségének figyelmébe ajánlunk, az, hogy a Veszprémmegyei Újság az egyedüli e mégyében, amelyik a háboru torzszülötteként lábrakapott s ugynevezett „világáramlattal", a radikális demokráciának hazát, vagyont, vallást és erkölcsöt veszélyeztető bolsevik szellemével nyíltan szembeállott, azzal bátran megütöközött, s az ellen — legjobb tudása szerint — a megtámadott egyeseket is megvédelmezte.

Végül — és ez a harmadik a lényegben — ennek a veszedelmes radikáliszmusnak a politika intézésére nem kicsinyelhető befolyásával szemben a Veszprémmegyei Újság védelmezője és szószólója volt a föld népének: nagybírtokosnak és kis-

gazdának egyaránt, amely társadalmi osztályra szereimé a radikáliszmus áthárítani a háboru súlyos terheit — a felelősséget.

Amidőn tehát e felhívásunkkal megnyitjuk az utat a lapunkat támogatni kívánó új előfizetők előtt, egyúttal felhívjuk régi előfizetőinket, hogy szept. 30-án lejáró előfizetésüket mielőbb megújítani sziveskedjenek.

Hátralékosainkat pedig ismételtén és nyomatékosan arra kérjük, hogy hátralékuk sürgős kiegyenlítését tekintsek közérdekű feladatnak. A mai papirsükség mellett és nyomdai erő hiányában ugyis tetemes áldozatot kíván a lap előállítására, s ezt csak akkor eszközölhetjük zavartalanul, ha munkában és anyagban nyújtott szolgálatunk ellenértékét mi is megkapjuk az olvasóinktól.

A Kiadóhivatal.

Jobbra-balra.

Hiába tagadnók, mégis csak a „művelt" Nyugattól tanulhatunk mink, ázsiai barbárok. Például azt már megtanultuk tőlük, hogy ha egyik hadviselő félnek nincsenek is mindig katonai sikerei, azért nem muszáj nadrágot változtatnia. Majd fordul ismét a kocka! Szóval Hindenburg és a központi hatalmak diplomatai most épp ugy (és bizonyára több joggal) a legyőzhetetlenségünkről beszélnek, mint ahogyan az ántánt beszélt, amikor mi vertük. A Burián békejegyzékére adott válaszból pedig azt tanulhatjuk meg, hogy a mikor valaki, habár csak ideiglenesen is, „győztes", annak szabad elfelejtenie a régi, legyőzött-korabeli elveit. Az ántánt, de különösen Wilson ur most már nem beszél jogról, döntőbíróaságról, hanem csak a fegyverek erejéről, az ellenfél bilincsbeveréséről stb. Köszönjük szépen, hogy erre is megtanítottak. De vajjon meggondolták-e odaát, hogy ezzel a felfogással akár a világ végéig is elyeredhetnek egymással, mert az ki van zárva, hogy a szembenálló felek közül az egyik képes legyen annyira levern a másikat, hogy az élettelenül elterüljön s így — az ántánt példán okulva — a szerencse kerékének forgása szerint a békegalambból mindenkor válhatik vérengző tigris. Így aztán szépen eljuthatunk odáig, ahova a mesebeli két oroszán jutott, akik viaskodás közben teljesen felfalták egymást, csupán a farkuk maradt meg a küzdőtéren.

**Adakozunk az elesett hősök
szvegyei és árvaí javára!**

Nem lesz béke.

Ugy látszik, tehát megint megcsalódtunk. Megint több emberi érzést és több belátást tételeztünk fel az ántántról, mint amennyivel rendelkezik. Nem jól mondjuk: mi feltételeztük, hogy ezeknek a tulajdonságoknak egy csekélyke része lakozik bennük, holott pedig az igazság az, hogy még a paránya is hiányzik az önző, eldurvult lelkükből.

Szomorú tanulság ez nekünk, de jó lecke. Legalább megtanulhatjuk belőle az örök igazságot, amit eleink, a nálunk bölcsőbbek már régen kifejeztek egy nem valami finom, de annál találóbb mondásban: „Aki birja, marja." Így van ez a teremtés kezdete óta és így lesz ez a világ végéig. Azért örök-békéről, mint elérhető legfőbb emberi vágyról beszélni nem egyéb merő ábrándozásnál.

Ami azért ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy most már tegyünk le minden reménységről és hagyjunk fel minden béke utáni törekvésünkkel. A békét akarni s annak megvalósítására törekedni hazafiúi és emberi kötelesség, amelyet saját nemzetünknek és emberi fajunknak egyaránt tartozunk. Csak a módját kell okosan és ügyesen megválasztanunk, nehogy az ellenkező célt érjük el, amit akarunk.

Burián külügyminiszter békeindítványát helyesnek és időszerűnek ítéljük, még ha nem is fakadnak nyomában a megértés és szeretet rózsái. Legalább cáfolhatatlan bizonyítékát szerezte meg vele az ellenséges és semleges országok, de főképp a központi hatalmak népei előtt, hogy nem mi vagyunk azok, akik ezt az iszonyu, céltalan vérontást erőszakoljuk; hanem az ántánt, amely megköttyösödve a nyugati harctéren elért időleges sikereitől, teljes, már nem is titkolt leigázásunkra törekszik. Hiszen ha nem lett volna időszerű Burián békelépése, akkor nem sietett volna a vérszopó francia miniszterelnök egy gyújtó beszéddel, Balfour angol miniszter egy saját szakállára tett nyilatkozattal és Wilson amerikai elnök egy sürgősen utnak eresztett üzenetével elébe vágni annak, hogy az ántánt államaiban is meglevő békevágy felülkerekedjék.

Ismételjük, jó lecke ez mindnyájunknak, különösen nekünk, magyaroknak. Mert a mi hazánkban még most is akad egy ember: gróf Károlyi Mi-

hály, aki alacsony politikai hatalomvágyból éppen akkor kisebbiti Buriánt, amikor az békére nyújtja kezét és éppen akkor dicsólti Wilson 14 pontba szedett békefeltételeit, amikor az ridegen, sőt otrombán eltaszítja magától a feléje nyújtott békejobbát. Pedig az amerikai elnök már maga is hűtlen lett a 14 pontjához, s csupán egyetlen pontja van: *megsemmisíteni bennünket.*

És még akadnak magyar emberek — a ceglédiek, — akik tapsolnak a grófnak, holott a magyarnak sem jellemével, sem történeti múltjával nem egyezik a silány megalázkodás, amiképpen Károlyi Mihály kívánja a békét elérni. Még megérthető volna valaminek, ha Vilsonnak általa istenített 14 pontja nem akarná csorbítani Magyarország területi épségét. De azt követeli, hogy minden nemzetiségnek: rácoknak, oláhoknak, horvátnak, tótnak adjuk oda önálló jogokkal az általuk lakott vidékeket és mi elégedjünk meg azzal a földdarabbal, amelyiken csupán magyarok laknak.

Hát azért hoztunk annyi pénz- és véráldozatot, hogy most ilyen megalázó, rablófeltételekkel megelégedjünk? Öngyilkosok legyünk?

Nem! Védünk kell országunkat hősi elszántsággal, amíg az emberevők be nem látják, hogy nem képesek csontjainkat összeropogtatni. S minél keményebben tartjuk magunkat, annál hamarabb belátják s annál hamarabb meg lesz a béke. —chl.—

Politikai hírek.

— **Hazaárulás nyílt színen.** Gróf Károlyi Mihály, a bomlott agyu magyar pacifista, ebédelt adott Budapest egyik vendéglőjében a ceglédi választóinak, akiknek egy küldöttsége kereste fel. Itt aztán dikciót mondott és megismételte a nyilatkozatában mondottakat Burián békejegyzékéről. *Úres és meggyőződés nélküli volt, ezt mondja az állítólagos békeapostol arról a békejegyzékről, amely ezt a céltalan öldöklést akarta megállítani. De egyetlen elítélő szava nem volt Wilson üzenetéről, aki pedig az öldöklés folytatását helyezte kilátásba. Sőt ismétellen hangsúlyozta, hogy a békét csak Wilson 14 pontja alapján lehet megcsinálni, amellyel kapcsolatosan a gróf ur elítéli azt is, hogy Romániától bizonyos határterületeket vetünk el védelmünkre és az orosz békéért is haragos.* Szóval neki minden rossz, amit a központi hatalmak csinálnak, ellenben minden jó, amit az ántant csinál. — Hát igazán szégyen, hogy Magyarországon valaki így beszélhet büntetlenül. És alacsony indokból. Mert Károlyi beszédéből kivilágott, hogy csupán politikai hatalomvágyból úzi rúti játékát. Ő szeretne Magyarországon miniszterelnök lenni. Vagy talán éppen — Wilson akar lenni? A galileisták szívesen reaszavaznának.

— **Válsághírek.** Az utóbbi napokban, nyilván a cselszövők munkája folytán, a magyar kormány válságáról írkáltak egyes fővárosi és bécsi lapok. Már ki is szemelték, *Windischgrätz* közéletmező minisztert *Wekerle* utódjául, aki állítólag radikálisabb programmal, s ami fő, a *házfeloztatás* kedvező eszméjének megvalósításával jött volna. A hírekből persze egy szó sem igaz, de azért makacsul ragaszkodtak hozzá és kürtölték, hogy a király azért nem szentesíti az új választási törvényt, mert nem tartja elég radikálisnak. Most aztán megjelent a szentesítésről szóló

kézirat, amelyből kiderül, hogy a választójogi törvény már szeptember hó 11-én szentesítve volt. — De azért a cselszövők nem tágtátnak. Ő nekik kellene a hatalom, tehát költik tovább a válsághíreket.

— **Elégtétel Gulácsy alispánnak.** Megírult annak idején, hogy milyen rúti hazszának volt kitéve *Gulácsy* István beregmezei alispán az Esterházy-kormány főispánja részéről, aminek eredményeképp Ungmeze delegált közg. bizottsága fegyelmi eljárást folytatott az alispán ellen. Most hozta meg a bizottság a határozatát, amely szerint *Gulácsy felfüggesztésére nem volt és nincs ok és állásba való stírgó visszahelyezését javasolja.* — De hiszen ezt a főispán is jól tudta! Neki csak politikai bűnbak kellett. Így dolgoztak azok az urak...

Veszprémmegyei Ujság.

Lapunkra 1918. október 1-1ől kezdve új előfizetést nyitunk.

Előfizetési ár:

egész évre	16 K
fél évre	8 „
negyed évre	4 „

Egyes szám ára a *csütörtöki* és *vasárnapi* lapból 16 fillér.

Lelkészek, tanítók, k. jegyzők évi 12 koronáért kapják a lapot.

Hírek.

— **Katonai kitüntetések.** A király adományozta háziereidnek körében a *koronás arany érdemkeresztet a vil. érem szalagján:* Székely Vilmos 31. h. gy. e-beli szkv. hadnagynak, beosztva egy pályaudvar parancsnokságnál; a *signum laudis* a *kardokkal:* dr. Erdős Vilmos népf. főhadnagynak; a *3. o. Vaskorona rendet a hdm. és kardokat díjmentesen:* Takács László t. hadnagynak; az *1. o. ezüst vilézségi érmet tisztek számára:* Csák László t. hadnagynak; a *3. o. k. é. k. a hdm. és a kardokat:* Kukorelly Pál főhadnagynak, Herberger Sándor, Halmi Antal hadnagyoknak és Streng Ede t. hadnagynak; az *ujfoglós signum laudis* másodszer a *kardokkal:* Mersich Jenő hadnagynak; a *signum laudis* *ujfogló a kardokkal:* Reviczky Sándor és Scherer János t. hadnagyoknak; *ugyanazt először:* Kaptay Antal hadnagynak, Süle József, Farkas Géza, Nagy László, Juraszék Ferenc, Schmercz Imre, Werner Imre, Palay Antal t. hadnagyoknak és Mayer József népf. hadnagynak, valamennyi kitüntetett a 31. h. gy. czrednél.

— **Művész matiné.** Ma, vasárnap d. e. 11. órakor lesz a veszprémi színházban a 31. honvéd. pótzászlóalj jótékonycélu művész matinéja, amelynek gazdag műsora bizonyára ki fogja elégíteni a hozzá fűzött várakozásokat. Az előadás tiszta jövedelmén — amint már megírték — a 31. honvéd ezred özevgyei és árvái s a rokkant színész katonák osztozkodnak. Jegyek ma reggel óta a színházi pénztárnál a rendes színházi áron váltathatók. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirtáplilag nyugtáz a rendezőség.

— **A színpártoló egyesít jubileuma.** A Veszprémi Színművészpártoló Egyesület — amint legutóbb már jeleztk — az általa létesített színház 10 éves fennállásának megünneplése és nagybecsült elnöke: dr. Óvári Ferenc orsz. képviselő érdemeinek mellszobrára fellállításával való megörökítésé alkalmából a színházban f. hó 29-én délután 11 órakor rendkívüli diszközgyűlést tart és ezzel egybekötve matiné rendez a következő tárgysorozattal: Aelnök megnyitja a diszközgyűlést. Küldöttség választása, elnöknek a diszközgyűlésre meghívása. Dr. Komjáthy László

polgármester üdvözlő beszéde. Dr. Réthy Ede honvéd tőrzsorvos ünnepi beszéde, a szobor telepeleése, átadása és átvétele. Üdvözlések. A Veszprémi Dalegyesület éneke. Dr. Vértessy Gyula ünnepi megnyitója. Pa-ulay Erzi művész előadása. Dr. Lampérth Géza felolvasása. Szávay Gyula szabad előadása. A Veszprémi Dalegyesület éneke. El-nöki zárzó.

— **Károly király gyermeknyaraltatása befejeződött.** Ujabb csoportok, amint a kormánybiztos értesítette róla dr. Cseresnyés József áll. menhely igazgatót, nem fognak nyaralásra küldetni. A vármegyében elhelyezett kis osztrák gyerekek is nagyobbára már hazautaztak néhány kiló súlygyarapodással, különféle ajándékokkal (legtöbbszörre élelmi-szerekkel) és kellemes emlékekkel a magyar vendégszeretetről. (A mi gyermekeink ugyan nem mexélhetnek az osztrák vendégszeretetről, amelytől lesoványodtak.) Veszprémből a napokban kelték útra a kicsinyek, csoportonkint indulván a vasúti állomásra, miközben német dalokat énekeltek. Pápáról is a napokban távoztak el az osztrák gyermekek, akiknek szülői egész vármegyénk vendégszerető lakosságát elárasztják hálálközlő leveleikkel. Vajjon ugyanígy fognak-e inni a magyarokról az osztrák újságok, ha viszontlátják a a jó színt kapott, testben gyarapodott véreiket? Vagy pedig újból nekünk rontanak azon a címen, hogy éppen az itt nyaralt gyermekek jó kinézése bizonyítja, hogy van elég ennivalónk? Sógörök hálajától ez is keltek.

— **Közg. bejárás.** A Pétfürdőn létesítendő halászlársaság halastavának közg. bejárása e hó 16-án volt, amelyen a vármegye részéről dr. Bibó Károly alispán jelent meg.

— **Gyűlésterem parcellázása.** Pápa város tanácsa a városi nagytérmet hivatalos szobákká akarja átalakíttatni, hogy az előadók rendezései helyiségekben dolgozhassanak. Az átalakítási munkálatokra versenytárgyalást hirdetett, amelyre két ajánlat érkezett be. Az egyik Czifra József, aki 13178 K 52 f-ért, a másik Fa Mihályé, aki 11762 K 88 fillérért hajlandó a munkálatokat elvéltetni.

— **Elégett sok gabona.** A múlt héten a villám felgyújtotta a székesfehérvári püspökség öszi gazdaságának magtárát és az ott beraktározott 25 vagon gabona elégett. Bizony nagy kár az ilyen élelemszűk időben!

— **Adományok a Veszprémi Hadi-árvaház javára.** Az Orsz. Gyermekvédő Liga Veszprémmegyei Bizottsága következő összegeket gyűjtötte a címben megjelölt humanus célra: (Folytatás.) özv. Bibó Dénesné 300, dr. Sári János 200, Frankl Jenő Gicz-hathalom 200, dr. Óvári Ferenc gyűjtése 200, Nagyvázsónyi gyűjtés 200, Almádi kör 200, Neugebauer nagyvázsónyi tanító gyűjtése 167, Törzsök rédei tanító gyűjtése 148, Balatonvidéki takarékpénztár, Siófok 100, Közgazdasági Bank és Takarékpénztár Veszprém 100, Pongrácz Béla 100, gr. Esterházy György bankonyoszló 100, gr. Esterházy Béla Magyar-szombáthely 100, gr. Esterházy Pálné Réde 100, Walla Gyuláné Tündérmajor 100, Tóth Bálint és neje Varsány 100, dr. Jánosi József Veszprém 100, Hünkár Dénesné Veszprém 100, Iklódy Szabó Jánosné Budapest 100, Adriaai Biztosító Társulat Budapest 100, dr. Magyar Károlyné 100, dr. Magyar Károly Nagykomond 100, Szilasbalhási Takaréé és Hitelszövetkezet 100, babarcsi Schwartzer Ottó Küngös 100, Turczér Imréné Budapest 150, Eplényi pusztai ifjusága 130, Pintér Sándor ajkai tanító gyűjtése 90, Pápai Takarékpénztár Pápa 50, Enyingyi Takarékpénztár Enyingyi 50, Zirci Járasi Takarékpénztár Zirc 50, Veszprémi iparosifjak 50, Löwy Bé-láné Veszprém 50, Mérei Ignác Keszthely 50, dr. Magyarász Ferenc Zirc 50, gr. Jankovich Elemér és Társa gyűjtése 52, Hódos Vilmos Tótvázsónyi 50, Dég község gyűjtése 70, Angol-Osztrák Bank Budapest 40, Fodor Kálmán Veszprém 40, Boz mándi Gyárfás 30,

Schamschula Rezsőné 30, Lepsény és Vidéke Takarékpénztár Lepsény 20, Veszprémi Hitelszövetkezet 15, Burdon Istvánné 10, Pápa város és Vidéke Takarékpénztár Pápa 5 K. Veszprém város adott 5000 négyesből ingyen telket, értéke 30.000 kor. Összesen 377.548 K, 72 f.

Uj-cipőárak. A kereskedelmi miniszter szeptember 10-től kezdve a cipőárakat a következőképpen szabályozta: Kisiparosok által előállított cipők ára. 1. Varrott cipő, mérték után rendelve, teljesen bőrből készítve. Férfi magasszárú cipő 175 K, férfi félcipő 170 K, női magasszárú cipő 170 K, női félcipő 165 K. 2. Szegestaipu cipő mérték után rendelve teljesen bőrből készítve. Férfi magasszárú cipő 145 K, férfi félcipő 140 K, női magasszárú cipő 140 K, női félcipő 135 K. 3. Szegestaipu raktári cipők teljesen bőrből készítve. Férfi magasszárú cipő 115 K, férfi félcipő 110 K, női magasszárú cipő 115 K, női félcipő 110 K. 4. Mérték után rendelt, kisiparosok által előállított faszeges gyermekcipők: Kicsinybani eladási ár 100 K. Varrott gyermekcipőkért a faszeges gyermekcipők fenti áránál legfeljebb 15 K-val nagyobb ár követelhető. 5. Közöséges férficsizmák teljesen bőrből készítve. Keményszárú férficsizmák, zsíros tehén vagy borjubőrből 220 K, keményszárú férficsizmák hasitekbőrből 190 K, puhaszárú férficsizmák zsíros tehén vagy borjubőrből 200 K, puhaszárú férficsizmák hasitekbőrből 170 K, női csizmák zsíros tehénbőrből 170 K.

— **A színház jövő heti műsora.** *Hétfőn* „A bőregér” operett. *Keddén és szerdán* „A szerető” dráma. *Csütörtökön* „Három a kislány” operett. *Peneken* „Tul a nagy Krivánon” operett. *Szombaton* d. u. „Pacsirta”, este „Tul a nagy Krivánon” operett. *Vasárnap* d. u. „Tavaszi és szerelmem”, este „Tul a nagy Krivánon” operett. Előkészületben „Hejehuja báró” és „A fősvény.”

— **Spanyol nátha.** „Székesfehérvár és Vidéke” lapjainkban olvastuk egy odavált orvosnak a következő fejtetejét:

A spanyolnátha tényleg felütötte a fejét és sokkal járványosabb, mint első ízben volt. Néhány súlyos eset is fordult elő és bizonyos esetekben, amikor már súlyos betegséggel komplikálódott, halált is okozott. A spanyolnáthát mindig a gyomor és a belek megbetegedésének tünetjei kísérik: étvágytalanság, hányási inger, sőt a diarhoe sem ritkaság. Csakugyan az influenzának mintha valami köze volna a bélhuzam megbetegedéséhez. A berlini orvosi szövetség ülésén Hansemann pathológus mutatott rá, hogy az első nagy influenza-járványhoz annakidején kolera-járvány társult s egyúttal annak a reménynek adott kifejezést, hogy a kolera-járvány ezáltal el fog maradni. A svájci orvosok azonban óva intenek, legyünk résen, mert a spanyolnátha terjedését, tapasztalás szerint, minden óvórendszabály ellenére sem lehet feltartóztatni. Dr. Markovics, a Bártfafürdői tisztis lábbadozó-otthon főorvosa közölte egyik bécsi orvosi szaklapban, hogy sikerült neki a spanyol influenzát minden esetben 24 óra alatt meggyógyítani. Dr. Markovics nyomában a láz jelentkezése után erős adag kalomell rendelt s 4—8 óra múlva egy-egy félgrammos aspirint, amelybe egy deci-gramm koffeint kevert. Az ily módon kezelt esetekben a láz 24 óra alatt megszűnt és a betegség lefolyása minden esetben komplikáció nélkül való volt. Hogyha azonban a betegnek kalomell nem rendelt, mint amely a bél dezinfekciójának igen hathatós szere, akkor a betegség legalább nyolc napig eltartott s különféle komplikációk: légcsőhurut, tüdőgyulladás, mellhártyalob, középfülgyulladás léptek fel. Dr. Markovics úgy vélekedik, hogy a spanyolnátha kombinált infekció, amelynek esetében a kórkép homlokterében jelentkező bélaefekcióhoz a tüdő megbetegedésének tünetjei társulnak. A kalomell a higány egyik sója, amelyet a gyógyászatban, kiváltképpen a gyermekgyógyászatban, mint

hathatós hashajtószert, de amely egyszersmind energikus bél-dezinficiáló is — régóta alkalmazták. Minthogy azonban bizonyos körülmények közt a kalomell mérgező hatása is lehet, orvosi rendelés nélkül nem szabad használni.

— **Hűvelyesek lefoglalása.** E címen megírtuk már, hogy a közlelmező miniszter az 1918. évi étkészési és takarmányozási célokra szolgáló hűvelyeseket lefoglalta és zár alá helyezte. Most dr. Bibó Károly, vármegyénk alispánja megállapította azt a mennyiséget, amelyet a termelők a hűvelyesfélékből a miniszteri rendelet alapján házi szükséglet címen mennyit tarthatnak vissza és a nem termelők mit vásárolhatnak. A termelők az alispáni rendelet értelmében babból, borsóból és lencséből együttesen nehéz testi munkát végzők részére fejenként és havonként 3 kgr.-ot, a lakosság egyéb kontingenséhez tartozók részére pedig együttesen fejenként és havonként 2 kgr.-ot tarthatnak vissza. A szükséglet megállapításánál az 1919. aug. 15.-ig terjedő időt lehet számításba venni.

— **Gyulékony tárgyat tilos a határra küldeni.** Az utóbbi időben többször előfordult, hogy tábori postacsomagokkal megpakolt vasúti kocsik kigyulladtak és mindeztől porrá égett. Ezért illetékes helyről újból nyomatékosan figyelmeztetik a közönséget, hogy könnyen robbanó vagy gyulékony tárgyakat, tehát gyújtót, benzint, petróleumot, spirítust és hasonlókat tilos postacsomagokban küldeni. Aki e tilalom ellen vét, adott esetben a küldemény következtében támadó egész kárt köteles megtéríteni.

— **Zöldség és gyümölcs maximális ára.** A hivatalos lap közölte a szeptember 16-tól szeptember 30.-ig megállapított maximális árakat a zöldség, főzék és gyümölcs-terményekért. Az árak nagyjában ugyanazok, mint eddig voltak. A változások a következők különként: fejeskáposzta 76 f, sárgarépa 96 f, cékla 84 f, tök főz 54 f, fajdinnye 96 f, közöséges 74 f, sárga fajdinnye 128 K, közöséges 84 f, őszibarack elsőrendű 380 K, másodrendű 220 K, magbaváló szilva 170 K, dió 520 K, leves-zöldség egy köteg 26 f.

— **Kukoricarekvirálás.** Miután a közlelmezési miniszter a Veszprém vármegye területén is termelt tengeri készletek egy részének közszükségleti célokra leendő igénybevételét elrendelte, dr. Bibó Károly alispán egy e tárgyban kiadott körrendeletével a tengerinek adás vételét az egész vármegye területére betiltotta s a nem termelők részére saját községük területén belüli házi gazdasági szükségletre való vásárlásra általa adható engedély kiadását a vármegyére kirovandó kontingens megállapításáig függőben tartotta. Az adás-vétel tilalom a Haditermény r. t. vagy e társaság illetékes bizománya által eszközölt vásárlásokra természetesen nem terjed ki. — Ezzel kapcsolatosan közli továbbá az alispán, hogy a földmívelésügyi miniszternek tudomására jutott, miszerint a tengerit több helyen éretlenül takarmánynak vágják le. Ezt a legszigorubbán azzal tiltja meg, hogy a tilalom ellen vétőktől a tengeri-szár takarmányként fog elrekviráltatni. Végül utasítja az alispán a főbírákat és polgármestereket, hogy fenti rendelkezéseit azonnal és a legszélesebb körben közhírré tegyék s a tilalmak betartásának legmesszebb menő ellenőrzését nekik felelősségteljes kötelességükké teszi.

— **Visszatért hadifoglyok pénzei.** Az orosz hadifoglyból hazatérő katonák a magukkal hozott rubelit, finn márkát s az Olaszország megszállott területeiről hazautazó katonák az új lírákat a beföldön a katonai számvédségéknél a következő árfolyamon válthatják be: Romanov-, vagy cári rubelt 100 rubelenként 180 koronáért, 100 finn márkát 128 koronáért. A legnagyobb összeg, amelyet a katonai számvédségek beváltak, legénységénél 500, tisztéknél 2000, törzstisz-

teknél 5000 korona. A lira árfolyama: 100 líráért 95 korona. Visszaélés ekerülése céljából a beváltást a nyiltparancson, szabadságoslevélén fől kell jegezni.

— **A gyermeket az anyja vétkéért.** Két és háromnegyedévi orosz fogságból került haza Szilcs községbe Babics Antal odavált földműves, akit felesége egy négy és fél hónapos, muszka fogolytól született csecsemővel várt a lakásán. A szomszédok aztán még azt is tudtára adták neki, hogy ez már a második gyermeke az asszonynak. A megcsalt ember ezen annyira feldühödött, hogy egy köcsapással agyonütötte az ártatlan, gonosz anyjának bűnéért áldozatul esett kis gyermekét. Letartóztatták.

— **Zsirért iparcikkéket.** Már több ízben közöltük, hogy a közlelmező miniszter a gazdákkal lefolytatott gabonacsere alkalmával megmaradt iparcikkéket ujabban zsir ellenében ismét hajlandó volt a gazdáknak juttatni. Közöltük a zsircsereakció kulcsát is és azoknak a bizománysoknak nevét, akik vármegyénkben a cserét lebonyolítják. Most pedig arról szerzünk tudomást a miniszternek az alispánhoz intézett egy rendeletéből, hogy a folyamatban levő zsircsereakcióval kapcsolatban a *zsidóvételék végső határnapjait 1918. évi szeptember hó 30-át bezárólag* állapította meg, amely időpontra az Országos Sertésforgalmi Iroda bizománysai átvételeket már nem eszközölhetnek. A zsircsereakció folyamán a beszolgáltató feleknek kiadott átvételi jegyek fenti határidőn túl még 8 napig, vagyis 1918. október hó 8-ig bezárólag érvényesíthetők, e napon azonban a csereárak elárúsítása lezárandó. — Tehát jó lesz iparkodni a zsir beszolgáltatásával, ha iparcikkéket óhajtának ellenében kapni.

— **Mi van a ládában?** Stankovits József, Pápa város szentfűles detektívje a napokban lefűlélt az utcán egy pasast, aki éjnek idején két nagy ládában akart költözni árukat Pápáról Budapestre csempészni. A városházán, ahova bekisérte az illetőt, aztán kiderült, hogy mintegy 17.000 korona értékű holmi volt a tédkban, amelyet Páparra is úgy csempésztek — Bécsből.

Riportert

keresünk,

aki ügyes, megbízható

és

a laphoz hű lenne.

Mellékfoglalkozáskép is üzhető.

Jelentkezni bármely nap d. u. 2 és 3 óra között szerkesztőségünkben, Kossuth Lajos-utca 22. sz. alatt lehet.

VISZKETEG!

Rüh, sömör és mindennemű bőrbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3., 5 és 9 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 5 kor. Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykőrös.

Veszprémben kapható:

Földes Lajos, Czermák Lipót, Incze Kálmán és Kocsuba Emil gyógyszerterében.

Búnikész.

Szerda, szept. 18. Tavasz és szerelem ismételteti meg az előzőhöz hasonló játékkal. Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy ennek a kedves zenéjű fehér operétnek második előadását sok üres széksor nézte végig, ellenben az ostromi frivolságoknak, az utcséli trágárságoknak reprimandójával is van közönsége. Ez az a bizonyos „világáramlat”

Csütörtök, szept. 19. Névtelen asszony. 5 felvonásos francia színműben jeleskedett a drámai együttes. Egy kir. ügyész hűtlen feleségének tragédiája a darabnak már Veszprémben ismert története. A címszerepét Kovács Lulu megtrádozó drámai erővel, míg a szeretőjét partnere, Doktor alakította az ő kiváló művészi tudásával. Falussy a megcsalt férj, Brádi az ügyvéd fiú szerepét töltötte be közvetlenséggel a darabban, amelynek sikeréhez igen sokat segített a többi szereplők kitűnő összjátéka is.

Péntek, szept. 20. Pacsirta, Lehár-operett került bemutatásra Gábor Andor fordításában. Egy fővárosi festő családostul Pestre viszi a falusi pacsirtát: Juliskát, akit elhódított a völgyégyétől Pistától és modellnek használ. A fővárosi élet azonban feltámasztja benne a régi emlékeket, amit féltékeny régi szeretője is elősegít, elhanyagolja Juliskát, aki így végül mégis a maffia Pistát lesz. A pacsirta Németh Irén volt, aki valóban a csalogány kedves benyomását tette reánk szépen előadott énekeivel. Játéka is sokkal közvetlenebb volt a szokottnál, ugylátszik az ilyen diszkrétebb szerep jobban illik a művésznő szelidebb temperamentumához. Szalma (a festő) szintén kitelt magáért ez estén és hangjával nagy sikert aratott. Falussy kitűnő öreg paraszt volt, Brádi is elég jó parasztleány. Vida Ilus a festő métrészét alakította a nála ismert ügyességgel. Általában igen sikerült előadás volt, aminek érdemében a kisebb szerepek képviselői is méltán osztoznak, no meg a szép Lehár-zenét reprodukáló zenekar a jeles Andor karmester vezetésével. — Hanem az már rémséges, milyen hosszúra nyújtják a fölvonásoközöket! Ha már nem tekint a rendezőség a közönséget, tekinthetné a szegény művészeket, akik — úgy tudjuk — nem feli gyomorral mennek fel a dobogóra énekelni és táncolni. Mikor vacsoráznak ezek? Hiszen 11 óra már elmúlt, amikor az előadásnak vége lett, ekkor pedig az új időszámítással élelbelépett záróra miatt már nem lehetnek nyitva a vendéglők és kávéházak.

KÖLCSÖNÖKET

köztestviselőknek, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre élelbelbiztosítással kezesség nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész halvanót évi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.

Veszek örökségeket, házrészeket, élelbelbiztosítási kötvényeket, ezüstneműeket.

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.

Telefon 170—91. (Válaszbélyeg csatolandó)

Viszketogséget, Sömört, Rüh

leggyorsabban elmulasója
a D. Fleisch-féle eredeti
törvényesen védett

„Skabofom“-Kenőcs.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pasosé Dr. Fleisch-féle kérjünk.
Próba tégely 3.— K, nagy tégely 5 K.
családi tégely 12 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kocsuba Emil „Fekete sas“ gyógyszerháza
Veszprémben.

Vételnél a Skabofom-védjegyre ügyeljünk.

Iskolaszerek, rajzszerkek, papírok,
minden e szakba vágó cikkek a
legelőnőbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.

(Saját ház.)

Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

Perzsia, — —
Breitschwanz,
Sealskin — —

kabátok

Alaska, kék, ezüst,
fehér róka — —

boák

karmantyuk

nagy választékban

KEMÉNY SZÜCS
SZÖRMEÁRUHÁZÁBAN

Budapest, VI., Andrassy-ut 6.

Arjegyzék ingyen.

Telefon 62—76.

Vidéki rendelések postán is eszközöltenek.

Használjunk hadisegély
póstabélyeget!

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül területükre. Közlendő a birtok művelési ága, terméérték, a birtok tehertételei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasúti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170—91.

**Hirdetéseket fölvesz
a kiadóhivatal.**